

Interlandelijke Taskforce
Kinderrechten

Aan de politieke gezagdragers voor jeugd en gezin van de (Ei)Landen van het Koninkrijk der Nederlanden

Philipsburg, 21 juli 2023

Ons kenmerk: VRZ/2023-01

Betreft: Rapportage Interlandelijke Taskforce Kinderrechten 2022

Geachte bestuurder,

Alle kinderen van het Koninkrijk der Nederlanden moeten veilig, gezond en kansrijk kunnen opgroeien. Ze moeten zich kunnen ontwikkelen en kunnen meedoen. Dat is de kern van het internationale Verdrag inzake Rechten van het Kind (IVRK) waaraan het Koninkrijk zich heeft verbonden.

Hierbij ontvangt u een rapportage van de werkzaamheden die, in het kader van de interlandelijke samenwerking op het gebied van kinderrechten, waar het IVRK ten grondslag aan ligt, door de landen en openbare lichamen in het Caribische deel van het Koninkrijk in 2022 zijn uitgevoerd.

Alle landen en openbare lichamen van het Koninkrijk der Nederlanden werken sinds 2014 intensief samen om de situatie van kinderen in het Caribische deel van het Koninkrijk te verbeteren. De Interlandelijke Taskforce Kinderrechten, die per besluit van de Koninkrijksconferentie van 2 april 2014 te Aruba is ingesteld, overziet deze samenwerking. De Taskforce zet zich in om deze samenwerking te blijven bevorderen en te versterken. Het gewenste eindresultaat is één Koninkrijk waarin er geen grote verschillen bestaan op het gebied van naleving en handhaving van het Kinderrechtenverdrag. Alle kinderen moeten in zowel het Europees als het Caribische deel van het Koninkrijk gezond en veilig kunnen opgroeien.

Het Caribische deel van het Koninkrijk legt ook verantwoording af aan het VN-Kinderrechtencomité

De Taskforce beschouwt 2022 als een bijzonder jaar. Tijdens de hoorzitting van 1 en 2 februari 2022 heeft het Caribische deel van het Koninkrijk voor het eerst, na de instelling van de Taskforce, ook verantwoording afgelegd aan het VN-Kinderrechtencomité. De Taskforce kijkt ook zeer tevreden terug op de lancering van de Kindertelefoon BES op St. Eustatius en vervolgens op Saba, die in samenwerking met '*Telefon pa Hubentud Aruba*' is gelanceerd. Dit is een mooi voorbeeld als resultaat van de Taskforce, waarin de focus ligt op het versterken van de samenwerking tussen de zes eilanden. Verder stond de Taskforce stil bij 5 jaar opvoedweek op Aruba en een beginnende samenwerking tussen Aruba en Curaçao in verband met de invoering van de beschermingscode op Curaçao. Ook op St. Maarten staat de veiligheid van kinderen centraal; het eiland werkt aan een

Interlandelijke Taskforce Kinderrechten

nieuwe sociale routekaart, zodat ook St. Maarten een samenwerking kan aangaan met Aruba ten aanzien van de kindertelefoon. Verder komen Aruba, Curaçao, St. Maarten en het ministerie van Volksgezondheid, Welzijn en Sport (VWS) regelmatig bijeen om jeugdzorg op de eilanden te bespreken en verbeteren.

Aanbevelingen VN-Kinderrechtencomité

Het VN-Kinderrechtencomité heeft op 9 maart 2022 zijn aanbevelingen uitgebracht. In de aanbevelingen vraagt het Comité aandacht voor discriminatie, geweld tegen kinderen, kinderen met een beperking, de impact van klimaatverandering op de rechten van het kind, vluchtelingenkinderen en migrantenkinderen, asielkinderen en jeugdstrafrecht.

Ten aanzien van de Taskforce stelt het Comité:

"(A) De Interlandelijke Taskforce Kinderrechten een duidelijk mandaat en voldoende gezag geven om alle activiteiten in verband met de uitvoering van het Verdrag op sector overschrijdend, nationaal en gemeentelijk niveau, en de uitvoering van de verschillende actieplannen op het gebied van kinderrechten, te coördineren;

(B) Ervoor zorgen dat de Taskforce over de nodige menselijke, technische en financiële middelen beschikt om de daadwerkelijke en gelijke uitvoering van het Verdrag in alle landen binnen het Koninkrijk te ondersteunen, onder meer door een gemeenschappelijke reeks doelstellingen en een mechanisme voor toezicht op de uitvoering, en deelname van kinderen en civil society."

Tijdens een vergadering met UNICEF Nederland, de University of Curaçao en de Universiteit van Leiden hebben de entiteiten in het Caribische deel van het Koninkrijk aanvullende informatie gehad van experts over hoe om te gaan met de implementatie van de aanbevelingen. Deze informatieve sessie is op initiatief van UNICEF Nederland georganiseerd. De Taskforce heeft als reactie hierop besloten om de implementatie van de aanbevelingen periodiek te agenderen, zodat de (ei)landen elkaar op de hoogte kunnen blijven houden over de vorderingen van de aanbevelingen. Op St. Maarten is deze digitale informatiesessie gedeeld met alle leden van het Platform Kinderbescherming, zodat het platform zich kan richten op de implementatie van de aanbevelingen. Hieruit zal een vijfjarig plan volgen.

Ontwikkelingen

Ondanks de gevolgen van de coronapandemie, hebben de (ei)landen ook in 2022 tal van werkzaamheden uitgevoerd op verschillende gebieden. Hierbij een overzicht van deze werkzaamheden.

1. Kennisdeling en deskundigheidsbevordering

Op Aruba heeft een training gender-gebaseerd geweld plaatsgevonden. Dit als reactie op voorkomende gevallen van geweld in de relationele sfeer. Curaçao heeft een werkbezoek gebracht aan Aruba in verband met de implementatie van de beschermingscode.

Op Saba lag de focus op kinderen die worden gepest in relatie met traumaverwerking en hoe professionals kinderen hierin beter kunnen begeleiden. De Sabaanse professionals hebben in het verlengde hiervan deelgenomen aan verschillende workshops.

Interlandelijke Taskforce
Kinderrechten

St. Maarten heeft deelgenomen aan verschillende digitale workshops en conferenties, waaronder "Child Friendly Cities" van UNICEF, datamanagement en een facilitators training voor het opvoedprogramma. Dit waren allemaal geplande initiatieven in het kader van trajecten van UNICEF en de Wereldbank die op St. Maarten lopen. Het hoofddoel van deze trajecten is om een veiliger klimaat te creëren voor kinderen op St. Maarten. Op St. Eustatius is voorts de Juridische handreiking uitgerold, met als doel professionals te helpen met tips over hoe te handelen bij (vermoedens) van huiselijk geweld en kindermishandeling.

De Taskforce zelf organiseerde in 2022 twee expertisemeetings, waarin drie overkoepelende thema's zijn behandeld: 1) de beschermingscode (meldcode), 2) voortgezet ouderschap en 3) *BES(t) 4 Kids*. De leden zullen in 2023 bespreken hoe ze hechter kunnen samenwerken, dankzij de kennis die ze tijdens de expertisemeetings hebben opgedaan. Er komt in ieder geval een gezamenlijke aanpak voor wat betreft voortgezet ouderschap. Aruba is al ver in het proces en kan de andere (ei)landen begeleiden hierin.

2) Samenwerking tussen de zes eilanden bevorderen en versterken

Naast de lancering van de Kindertelefoon BES en de samenwerking van Curaçao en Aruba ten aanzien van de beschermingscode, heeft ook kennisuitwisseling plaatsgevonden tussen St. Maarten en St. Eustatius met betrekking tot het opvoedingsprogramma op St. Eustatius. Verder hebben Bonaire en Aruba een memorandum van overeenstemming inzake een 'Family Justice Center' ondertekend. Bonaire volgt Aruba hierin en is op 15 november 2022 gestart met de bouw van een 'Family Justice Center'. Dit centrum zal in de toekomst integrale hulpverlening aan Bonairianen bieden. Dit betekent dat Bonairianen maar één keer hun verhaal hoeven te doen bij een professional (één-loket functie). Hierdoor kan op een veilige en efficiënte manier hulp worden geboden aan volwassenen, jongeren en kinderen, die te maken hebben met huiselijk geweld en kindermishandeling op Bonaire.

In het kader van de opening van een lokale opvoedwinkel heeft St. Eustatius werkbezoeken afgelegd aan de opvoedwinkels op Aruba, Bonaire en Curaçao. Tussen de eilanden wordt ook gezien hoe verdere kennisuitwisseling kan worden bevorderd.

3) Diverse onderzoeken zijn afgerond en/of gestart

De volgende onderzoeken met diverse doeleinden zijn in 2022 afgerond en/of gestart:

- I. Prevalentie van kindermishandeling (*Aruba - Universiteit van Aruba*)
- II. Onderzoek situatieanalyse kinderrechten (*Curaçao - University of Curaçao*)
- III. Onderzoek naar de relatie tussen opvoedstijl en huiselijk geweld/kindermishandeling (*Bonaire, St. Eustatius en Saba - UNICEF Nederland*)
- IV. Onderzoek naar een duurzaam financieringsmodel voor kinderopvangcentra en safetynets (*St. Maarten - Ministerie van Onderwijs, Cultuur, Jeugd en Sport*)
- V. Onderzoek situatieanalyse ouderschap (*St. Maarten - Ministerie van Onderwijs, Cultuur, Jeugd en Sport*)
- VI. Situationele en causale analyse van geweld binnen en rondom scholen (*St. Maarten - Ministerie van Onderwijs, Cultuur, Jeugd en Sport*)

Interlandelijke Taskforce
Kinderrechten

4) Beleid- en wetgeving

Op St. Maarten is men begonnen met de ontwikkeling van een geweldspreventieprogramma. De eerste fase omvat de ontwikkeling van een a) geweldspreventiebeleid en b) een strategisch actieplan. Dit omvat de doelstellingen, kernwaarden, kernprioriteiten en empirisch onderbouwde, resultaatgerichte interventies om de prevalentie van geweld op school in St. Maarten te verminderen. Dit beleid integreert het jeugdbeleid en het implementatieplan 2020-2025.

Ook is men op St. Maarten gestart met de ontwikkeling van de wetgeving meldcode, waar men werkt aan een strategisch plan om de implementatie voorspoedig te laten verlopen. Op Bonaire, St. Eustatius en Saba wordt binnenkort ook een beschermingscode geïntroduceerd.

Verder is men op Bonaire, St. Eustatius en Saba bezig met een nieuw jeugdbeleid. Op St. Eustatius gebeurt dit in samenwerking met UNICEF Nederland. Aruba werkt aan een strategisch plan ten aanzien van opvoedingsondersteuning.

Op Bonaire verkent men nieuwe vormen om jeugdigen te betrekken bij ontwikkelingen op de beleidsgebieden die hun raken, door de inzet van "(young) professionals". Dit draagt bij aan de participatie van deze groep, aangezien zij nu worden betrokken bij het bedenken van oplossingsstrategieën.

5) Diverse bewustwording kinderrechten

Bonaire heeft een symposium over armoede georganiseerd voor alle jeugdprofessionals en ketenpartners.

Tijdens de carnavalsperiode voert Curaçao structureel bewustwordingscampagnes uit gericht op jongeren. De steeds terugkerende thema's zijn seksualiteit, drugs, alcohol, sociale druk en agressiviteit. De campagne bestaat onder meer uit lezingen op school, die door een multidisciplinair team worden gegeven.

Op St. Maarten stond jeugdparticipatie centraal. Het eiland heeft een eerste rondetafelgesprek met jongeren georganiseerd, *MY Participation Matters*. Verder werkt men, ten aanzien van dit thema, aan een strategisch communicatieplan met het oog op gedragsverandering. Daarbij is ook het Jeugdparticipatie Initiatief van start gegaan.

Saba en St. Eustatius hebben in verband met de invoering van de *Iguana Chat* kindertelefoon voorlichting gegeven aan kinderen, ouders en professionals. Voorts stond jeugdparticipatie ook op St. Eustatius centraal. In het kader hiervan zijn een jongerendebatgroep en een 'Youth Committee' actief. Daarnaast is in samenwerking met een naschoolse opvangorganisatie een radioprogramma voor en door jongeren gestart.

Op Aruba is de campagne voor bewustwording op de werkvloer gestart, waarbij steeds meer particuliere bedrijven hun deuren openen zodat instanties lezingen aan de werknemers kunnen aanbieden. De lezingen gaan met name over positief opvoeden. Zowel werkgevers als werknemers waren tevreden met deze sessies. Werknemers kunnen immers, vanwege hun werktijden in met name de toeristische sector, moeilijk met activiteiten die voor het brede publiek worden georganiseerd meedoen. Alle deelnemende instanties proberen om door middel van deze sessies meer bekendheid te geven aan de diensten die ze aanbieden. Stichting Wit Gele Kruis Aruba en Centrum voor Jeugd en Gezin Aruba zijn twee voorbeelden van deelnemende instanties.

Zoals reeds gesteld is een belangrijk hoogtepunt de viering van het 5-jarige bestaan van de opvoedweek op Aruba. De opvoedweek wordt elk jaar in november rond de Internationale dag

Interlandelijke Taskforce
Kinderrechten

van de Rechten van het Kind' (20 november) georganiseerd. Tijdens deze week staat opvoeden centraal, waar veel aandacht vanuit de Arubaanse media en gemeenschap voor is. De week wordt georganiseerd door de Pedagogische Commissie en het is een manier om de pedagogische visie van Aruba te helpen realiseren. De pedagogische visie of opvoedvisie was een van de concrete opdrachten die de eilanden kregen tijdens de eerder gehouden Taskforceconferentie, die in 2017 op Bonaire plaatsvond.

6) Projecten

De (ei)landen werken volhardend en blijvend aan de volgende zes speerpunten van de Taskforce:

- I. Het stimuleren van preventie en positief opvoeden
- II. Het voorkomen en tegengaan van kindermishandeling
- III. Het ontwikkelen van "safetynets"
- IV. Het bevorderen van participatie van kinderen en jongeren
- V. Het zorgdragen voor professionele hul en ondersteuning van kinderen en gezinnen
- VI. Speciale aandacht voor kwetsbare kinderen

In 2022 zijn verschillende projecten geïnitieerd en/of voortgezet. Zo is op Bonaire de Maatschappelijke Diensttijd (MDT) van start gegaan. Jongeren kunnen vanaf 14 jaar als vrijwilligers werken bij verschillende maatschappelijke organisaties en bedrijven. Men introduceert binnenkort ook een kindpas, waar maandelijks een bedrag wordt gestort zodat jongeren korting kunnen krijgen bij diverse winkels, zoals sportwinkels.

Op Aruba zijn de opvoedwinkel en het Centrum voor Jeugd en Gezin een groot succes. Op Saba heeft men afgelopen jaar veel aandacht besteed aan pesten. Het project werd in verschillende fasen met alle betrokken stakeholders uitgevoerd, waaronder Community Development van het Openbaar Lichaam, Mental Health Caribbean, vertegenwoordigers van scholen en opvangcentra, Zorg en Jeugd Caribisch Nederland. Op Aruba en St. Maarten is in 2022 een opvoedprogramma ontwikkeld. Hiermee geeft St. Maarten op een concrete manier invulling aan de realisatie van de opvoedvisie van het eiland. St. Eustatius heeft gewerkt aan de voorbereidingen voor de opening van hun opvoedwinkel, die in de eerste helft van 2023 opengaat. Verder hebben ze ook onderzoek gedaan naar de mogelijkheden om de Maatschappelijke Diensttijd te introduceren.

UNICEF Nederland

UNICEF Nederland is een van de samenwerkingspartners van de Taskforce. In 2022 was UNICEF Nederland betrokken bij verschillende initiatieven in het Caribische deel van het Koninkrijk. De nadruk lag voornamelijk op veilig opgroeien (*Código di Proteccion Aruba, Kódigo di Protekshon Curaçao* en verschillende initiatieven op St. Maarten), jeugdparticipatie (Bonaire, St. Eustatius en Saba) en positief opvoeden (verschillende initiatieven op St. Maarten en Curaçao). Zo is er op Curaçao, in samenwerking met UNICEF Nederland, een bijeenkomst georganiseerd met als thema positief opvoeden. Het doel was onder meer om, samen met verschillende stakeholders, initiatieven, ervaringen en best practices op het gebied van opvoedingsondersteuning te inventariseren. UNICEF Nederland gaat bovendien, zoals eerder aangegeven, St. Eustatius ondersteunen bij het schrijven van een nieuw jeugdbeleid.

Uitdagingen

Armoede, kwetsbare kinderen, (mentale) gezondheid van kinderen en jeugdcriminaliteit zijn vier belangrijke uitdagingen in het Caribische deel van het Koninkrijk. De (ei)landen zullen zich over deze kwesties moeten buigen in de komende tijd om een gezamenlijke aanpak te bepalen, rekening houdende met belangrijke, lokale contexten. De groei van armoede en de gevolgen daarvan voor de jeugd en voor gezinnen verdient extra aandacht.

Voor de kleinere eilanden vormt de geografische ligging bovendien een uitdaging omdat er weinig tot geen voorzieningen zijn.

Eerstvolgende rapportage

De Taskforce zal in het voorjaar van 2024 rapporteren. In de volgende rapportage zal het nieuwe strategisch plan van de Taskforce als bijlage worden meegestuurd.

Verzoek aan bewindvoerders

Mocht u naar aanleiding van deze brief vragen en/of opmerkingen hebben, dan ontvangen wij die graag van u.

Hoogachtend,
Interlandelijke Taskforce Kinderrechten,
namens deze,

Voorzitter

Cc: Staatssecretaris van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties, Mw. drs. A. van Huffelen
UNICEF Nederland,